

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 91 – март 2006

Селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2005 година

Общият брой на говедата през 2005 г. намалява със 7.4% спрямо 2004 г., като броят на кравите е намалял с 5.3%. За същия период общият брой на свинете се увеличава с 1.2%, а броят на основните свине-майки - с 1.0%. Общият брой на овцете намалява с 5.3%, а на овцете-майки - с 2.7%. При козите намалението спрямо 2004 г. е с 15.3%, а при козите-майки - с 12.6%.

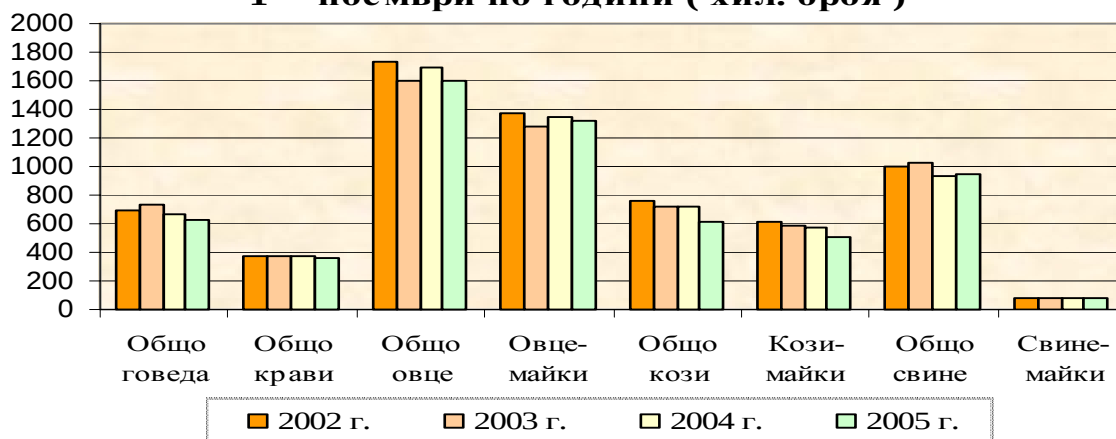
През 2005 г. около 441.3 хил. броя стопанства отглеждат селскостопански животни, което е със 7.5% по-малко в сравнение с 2004 г. Намаляват основно малките стопанства, а броят на стопанствата отглеждащи над 10 крави, над 10 свине-майки, над 50 овце и над 20 кози се увеличава. В стопанства с 10 и повече животни се отглеждат 38.0% от говедата и 46.6% от биволите. По-голям е дялът на овцете, отглеждани в такива стопанства – 60.8%, докато козите са само 21.9%. Най-концентрирано остава свиневъдството, където в 81 стопанства се отглеждат 46.3% от свинете. Общо добитото в стопанствата мляко е 1 508 069 тона, от които 1 286 909 тона краве, 105 057 тона овче и 109 114 тона козе. През наблюдавания период са насочени над 2 945.2 хил. броя животни за клане, а около 60.9 хил. броя са изнесени живи от страната.

Броят на говедовъдните стопанства към 01.11.2005 г. намалява спрямо 01.11.2004 г. с 13.2%. Около 168.0 хил. стопанства отглеждат говеда. През 2005 година броят на стопанствата,

отглеждащи крави, намалява с около 14.6% в сравнение с 2004 г. Кравите намаляват с 5.3% и представляват 57.8% от общия брой на говедата. Телетата под 1 година намаляват с 10.8%.

Графика 1

Брой на селскостопанските животни към
1^{-ви} ноември по години (хил. броя)

Източник: МЗГ, дирекция "Агrostатистика" - анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември"

Подход при изследване на броя на животните

Целта на това изследване е да се определи броят на говедата, биволите, свинете, овцете и козите към 01.11.2005 г. За да може да се направи оценка на броя на селскостопанските животни и да се характеризират стопанствата, които ги отглеждат, са използвани резултатите от анкета, състояща се от 2 части – за големи животновъдни стопанства и за дребни животновъдни стопанства в България (Вж. каретата с методологични бележки).

Резултати и анализи

Таблица 1

Брой на стопанствата и на животните в България към 1^{ви} ноември 2005 г.

Показатели	Говеда общо	Крави общо	Телета до 1 година	Биволи общо	Биволици	Свине общо	Свине- майки	Овце общо	Овце- майки	Кози общо	Кози- майки
Животни (хил.бр.)	621.8	359.3	179.8	8.2	4.7	943.0	76.6	1 602.3	1 314.4	608.4	505.9
Стопанства (хил.бр.)	168.0	153.6	100.1	1.7	1.4	197.8	16.4	183.6	180.4	199.5	195.0
Среден брой животни в стопанство	3.7	2.3	1.8	4.8	3.4	4.8	4.7	8.7	7.3	3.0	2.6

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

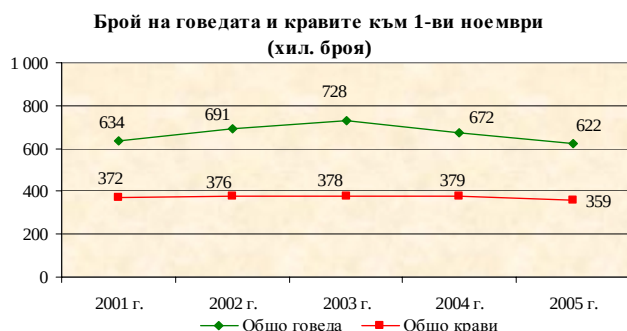
Таблица 2

Разпределение на женските животни по стопанства в България към 1^{ви} ноември 2005 г.

Брой животни в стопанство	Млечни крави		Биволици		Заплодени овце и дзвизки		Заплодени кози-майки и млади кози, заплодени за първи път		Женски свине за разплод над 50 кг	
	% Стопанства	% Животни	% Стопанства	% Животни	% Стопанства	% Животни	% Стопанства	% Животни	% Стопанства	% Животни
1-9	97.2%	70.6%	96.4%	59.0%	86.0%	42.5%	97.5%	80.4%	95.1%	31.0%
10 и повече	2.8%	29.4%	3.6%	41.0%	14.0%	57.5%	2.5%	19.6%	4.9%	69.0%
Общо	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

Графика 2

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

В 63.4% от стопанствата, отглеждани млечни крави, има по 1 крава, което е 27.6% от броя на млечните крави в страната. В стопанства със 100 и повече животни се отглеждат около 9.4% от говедата и 5.3% от кравите.

Броят на юниците за разплод на 2 и повече години се запазва на нивото от предходната година и те представляват 6.0% от общия брой на кравите в страната. Юниците за угодяване представляват 13.7% от всички юници.

Анкетирани на големи животновъдни стопанства

Целта на анкетата е да се определи основният брой животни, налични към 01.11.2005 г., производството на мляко и реализацията на животни.

Извадката от големите стопанства, определени за анкетиране, обхваща 6 478 стопанства и е изготвена на база резултатите от проведеното преброяване на земеделските стопанства през 2003 г. Обхванати са следните видове животни: говеда, биволи, свине, овце и кози. Извадката покрива около 106 хил. стопанства, в които се отглеждат 67.5% от говедата в страната, 78.1% от биволите, 70.6% от свинете, 54.8% от овцете и 25.3% от козите. Допълнително са анкетирани нови стопанства, създадени след 2003 г. За тяхното откриване са използвани административни източници, като регистъра на земеделските производители и др. Останалата част от животните се покрива с втората част от наблюдението, която обхваща дребните животновъдни стопанства и е проведена в извадка от населени места.

Въпросникът за наблюдението обхваща основните теми, които ни интересуват – административна информация за стопанството, юридически статут, налични животни по видове и категории, производство на мляко и реализация на животни за периода от 01.11.2004 г. до 31.10.2005 г.

Анкетата е реализирана на място от анкетьори, наети и обучени от експертите по агостатистика в ОД "Земеделие и гори" към МЗГ. Те са попълнили въпросника след едно или няколко посещения във всяко стопанство.

Таблица 3

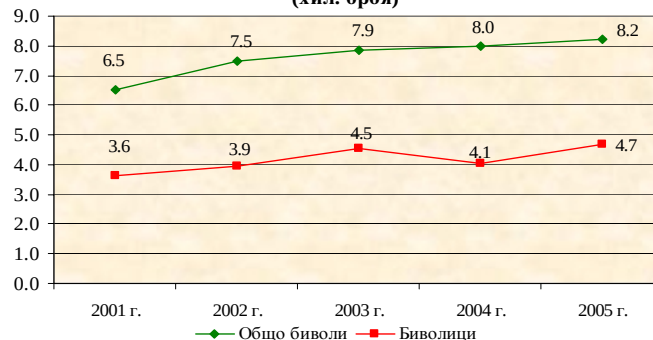
Разпределение на млечните крави според броя на отглежданите животни в стопанство към 1.11.2005 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Млечни крави	
	(брой)	Изменение 2005/2004	(хил. бр.)	Изменение 2005/2004
1-2	125 733	-15.4%	155.5	-16.0%
3-9	21 363	-4.7%	90.1	-3.0%
10-19	2 695	5.6%	34.9	9.4%
20 и повече	1 539	10.8%	67.2	14.3%
Общо	151 330	-13.5%	347.7	-5.7%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

Общият брой на биволовдните стопанства към 01.11.2005 г. се запазва на нивото от 01.11.2004 г. Броят на биволите за същия период се увеличава с 2.8%. Най-голямо е увеличението (+17.0%) на броя на биволиците в сравнение с 2004 г.

Графика 3

Брой на биволите и биволиците към 1^{ви} ноември (хил. броя)Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Биволиците са около 57.9% от всички биволи. Малакините на 1 година и повече представляват 25.0% от биволиците. Най-голяма е концентрацията на биволи в Северен централен район, където се отглеждат 28.0% от биволите в страната. Само в 10 стопанства се отглеждат 100 и повече животни и в тях са 19.6% от биволите в България.

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените данни не са публикувани и са включени в обобщаваща позиция. Това са случаите, когато:

- » Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- » Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Таблица 4

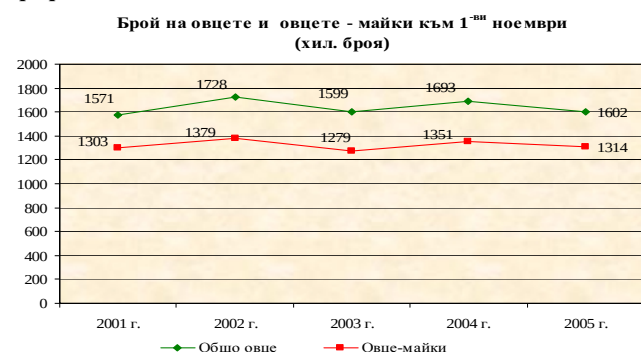
Разпределение на биволиците според броя на отглежданите животни в стопанство към 1.11.2005 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Биволици	
	(брой)	Изменение 2005/2004	(брой)	Изменение 2005/2004
1-2	1 010	-24.9%	1 275	-22.8%
3-9	365	102.8%	1 527	102.0%
10-19	20	-37.5%	296	-25.8%
20 и повече	31	24.0%	1 649	31.9%
Общо	1 426	-9.8%	4 747	17.0%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

През 2005 г. се наблюдава намаление на общия брой на овцете с 5.3% спрямо същия период на 2004 г. Намалява и общият брой на овцете-майки с 2.7%. Овцевъдните стопанства намаляват с 12.2%. В стопанства с 10 и повече животни се отглеждат около 60.8% от овцете.

Графика 4

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Таблица 5

Разпределение на заплодените овце и дъзвизки според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2005 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени овце и дъзвизки	
	(брой)	Изменение 2005/2004	(хил. бр.)	Изменение 2005/2004
1-9	155 779	-13.0%	593.4	-11.7%
10-19	14 062	-14.5%	173.7	-14.9%
20-49	7 342	-6.4%	210.8	-5.9%
50-99	2 711	26.5%	171.1	21.3%
100 и повече	1 348	24.8%	247.5	26.7%
Общо	181 242	-12.2%	1 396.5	-2.8%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

Анкетиране на дребни животновъдни стопанства

Целта на анкетата е да се допълни броят на селскостопанските животни извън този, получен при анкетиранието на големите животновъдни стопанства.

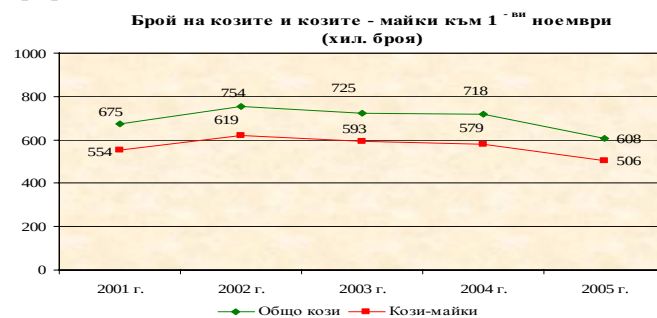
Списък на 247 населени места от цялата територия на страната е изработен след стратифициране в зависимост от официално обявеното население в тях. Организирано е преброяване на всички дребни животновъди във всяко населено място от този списък. То обхваща всички стопанства, които не са попаднали в списъка на големите стопанства от първата част на наблюдението.

Въпросник - използван е същият въпросник, с който са анкетираните големите животновъдни стопанства, за да бъдат съпоставими получените резултати и да могат да бъдат оценени и допълнени както всички категории животни от изследваните видове, така и произведените животински продукти.

Анкетата е реализирана от анкетьори, наети и обучени от експертите по агостатистика в областните дирекции "Земеделие и гори" към МЗГ. Във всяко селище от извадката те посещават всички домакинства, които отговарят на критериите на наблюдението, и попълват анкетна карта.

Точността на резултатите е много добра благодарение на достатъчния брой обхванати селища и на систематичността на провеждането на анкетата в избраните селища.

Графика 5

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Около 199.5 хил. стопанства в страната отглеждат средно по 3 кози. Броят на козевъдните стопанства към ноември 2005 г. намалява с 11.8% спрямо ноември 2004 г., а общият брой на козите намалява с около 15.3%.

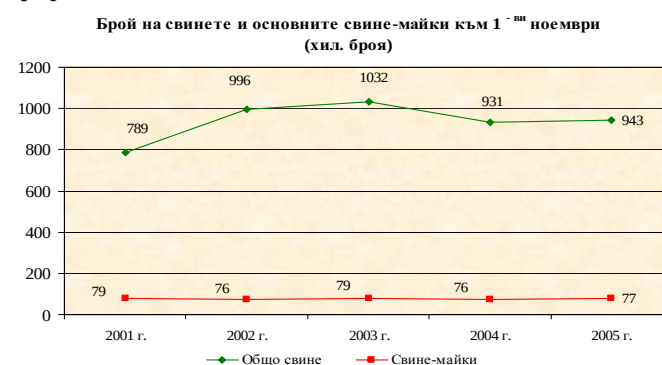
Таблица 6

Разпределение на заплодените кози според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2005 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени кози-майки и млади кози, заплодени за първи път	
	(брой)	Изменение 2005/2004	(хил. бр.)	Изменение 2005/2004
1-9	192 436	-11.8%	435.1	-12.9%
10-19	3 054	-24.4%	38.2	-24.2%
20-49	1 562	13.8%	40.5	12.5%
50-99	286	13.9%	17.0	14.1%
100 и повече	55	-3.5%	10.1	24.7%
Общо	197 393	-11.9%	540.9	-11.2%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

Графика 6

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

В 86.9% от всички свиневъдни стопанства се отглеждат само по едно или две животни, а в 389 стопанства (0.2% от общия брой стопанства) се отглеждат над 100 свине (около 506.8 хил. броя или 53.7% от всички свине). Основните свине-майки са 8.1% от общия брой свине. Спрямо ноември 2004 г. се наблюдава увеличение на броя на младите незаплождани свине със 17.1%. Прасенцата до 20 кг се увеличават с 15.9%. Прасетата за уговяване над 50 кг са 49.9% от общия брой на свинете.

Таблица 7

Разпределение на женските свине за разплод над 50 кг според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2005 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Женски свине за разплод над 50 кг	
	(брой)	Изменение 2005/2004	(хил. бр.)	Изменение 2005/2004
1-2	15 517	-17.0%	19.3	-15.4%
3-9	2 496	1.0%	10.7	5.9%
10-49	792	15.6%	13.3	14.7%
50-199	77	1.3%	6.0	-16.7%
200 и повече	54	12.5%	47.5	10.2%
Общо	18 936	-13.8%	96.8	2.1%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

През 2005 г. в страната е произведено 1 463.7 млн. литри мляко, като делът на кравето мляко е 85.4%.

Таблица 8

Общо производство на мляко в страната за периода 01.11.2004 г. – 31.10.2005 г. (хил. литри)

Райони	Краве	Биволско	Овче	Козе	Общо мляко
Северозападен	119 655	1516	7 907	16 863	145 941
Северен централен	179 144	1 470	15 273	21 000	216 887
Североизточен	290 291	452	27 124	20 506	338 373
Югоизточен	114 097	934	13 672	10 164	138 867
Южен централен	406 045	2 023	23 036	18 142	449 246
Югозападен	140 194	377	14 492	19 363	174 426
България	1 249 426	6 772	101 504	106 038	1 463 740

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

В Южен централен район е произведено 30.7% от общото количество мляко. Най-малък е делът на произведеното мляко в Югоизточен район - 9.5%.

През 2005 г. общо добитото в стопанствата мляко намалява с 5.6% в сравнение с 2004 г. Кравето мляко

Таблица 9

Производство на мляко в България за периода от 2001 г. до 2005 г. (тона)

Година	Краве	Биволско	Овче	Козе	Общо мляко
2001г.	1 224 050	5 347	72 050	90 438	1 391 885
2002 г.	1 305 912	4 410	93 479	104 820	1 508 621
2003 г.	1 308 525	5 276	88 679	101 530	1 504 010
2004 г.	1 344 750	6 229	117 682	129 381	1 598 042
2005 г.	1 286 909	6 989	105 057	109 114	1 508 069
изменение 2005/2004	-4.3%	12.2%	-10.7%	-15.7%	-5.6%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Таблица 11

Разпределение на животните по райони за планиране (NUTS 2)

Райони	Говеда - общо		Крави - общо		Телета до 1 год.		Биволи - общо		Биволици	
	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%
Северозападен	48.2	7.8%	30.7	8.5%	11.7	6.5%	1.7	20.7%	1.0	21.3%
Северен централен	82.5	13.3%	46.1	12.8%	24.2	13.5%	2.3	28.0%	1.2	25.5%
Североизточен	135.5	21.8%	79.5	22.1%	38.0	21.1%	0.8	9.8%	0.4	8.5%
Югоизточен	61.1	9.8%	33.8	9.4%	18.3	10.2%	0.9	11.0%	0.7	14.9%
Южен централен	221.5	35.6%	125.7	35.0%	67.4	37.5%	2.0	24.4%	1.2	25.5%
Югозападен	73.0	11.7%	43.5	12.1%	20.2	11.2%	0.5	6.1%	0.2	4.3%
България	621.8	100.0%	359.3	100.0%	179.8	100.0%	8.2	100.0%	4.7	100.0%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

Таблица 11

Продължение

Разпределение на животните по райони за планиране (NUTS 2)

Райони	Свине - общо		Свине - майки		Овце - общо		Овце - майки		Кози - общо		Кози - майки	
	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%	хил. броя	%
Северозападен	101.9	10.8%	3.1	4.0%	123.6	7.7%	102.9	7.8%	77.1	12.7%	67.1	13.3%
Северен централен	234.0	24.8%	18.6	24.3%	190.9	11.9%	150.5	11.5%	92.8	15.3%	75.3	14.9%
Североизточен	235.1	24.9%	25.7	33.6%	443.8	27.7%	367.8	28.0%	121.0	19.9%	98.8	19.5%
Югоизточен	117.3	12.4%	12.2	15.9%	261.7	16.3%	218.8	16.6%	82.6	13.6%	69.1	13.7%
Южен централен	180.4	19.1%	12.3	16.1%	379.5	23.7%	303.9	23.1%	123.7	20.3%	102.1	20.2%
Югозападен	74.3	7.9%	4.7	6.1%	202.8	12.7%	170.5	13.0%	111.2	18.3%	93.5	18.5%
България	943.0	100.0%	76.6	100.0%	1 602.3	100.0%	1 314.4	100.0%	608.4	100.0%	505.9	100.0%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от дирекция "Агостатистика" на МЗГ анкети са едни от основните източници на информация при определяне на селскостопанската политика на страната. Тези данни са използвани при преговорите за присъединяване на страната към Европейския съюз по глава "Земеделие" в съответните сектори и служат при определяне на праговете за производство на земеделски продукти в България.

намалява с 4.3%, като средната млечност на кравите е 3 592.9 литра. Увеличава се производството на биволско мляко с 12.2%, като средната млечност на биволиците е 1426.6 литра. Произведени са 101 504 хил. литри овче мляко от 93.0% от наличните в страната овце-майки при средна млечност 83.0 литра. Производството на козе мляко намалява с 15.7%, а средната млечност на козите е 209.6 литра.

През изследвания период в страната са реализирани 2 945.2 хил. броя животни за клане. Най-голям е делът на овцете (40.7%), от които 30.2% са отгледани в Североизточен район. Произведените свине за клане са 936.6 хил. броя, което е с 6.0% по-малко от предходната година. Най-много животни за клане са реализирани в Североизточен район (27.1%).

Таблица 10

Реализация на животни (предадени в кланици, заклани в стопанствата и продадени за клане на посредници) за периода 1.11.2004 г. – 31.10.2005 г. (хил. броя)

Райони	ЕРД	Овце	Кози	Свине	Общо
Северозападен	16.3	95.2	87.8	53.0	252.3
Северен централен	24.0	126.3	87.1	247.3	484.7
Североизточен	48.1	362.6	119.8	268.7	799.2
Югоизточен	18.7	199.2	82.2	138.8	438.9
Южен централен	73.5	264.1	113.7	153.7	605.0
Югозападен	25.5	151.5	113.0	75.1	365.1
България	206.1	1 198.9	603.6	936.6	2 945.2

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2005 г."

От България през 2005 г. са изнесени около 60.9 хил. броя живи животни, от които над 50 хил. броя говеда, което е със 102.5% повече в сравнение с 2004 г. За същия период в страната са внесени 264 хил. броя живи овце, около 13.8 хил. броя свине и 1.9 хил. броя говеда.

Публикацията е приключена редакционно на 15 март 2006 г.

Отговорник на публикацията: Диана Атанасова

Редакция: МЗГ, дирекция "Агостатистика"

За повече информация: МЗГ, дирекция "Агостатистика"

Тел./факс: 980 82 94; E-mail: agostat@mzgar.government.bg

Интернет страница на МЗГ-[http:// www.mzgar.government.bg](http://www.mzgar.government.bg)

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 91 - март 2006 - Приложение

Селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2005 година

Разпределение на броя на животните по категории

Категории животни	1 ^{-ви} ноември 2004 г.	1 ^{-ви} ноември 2005 г.	Изменение 2005/2004
ОБЩО ГОВЕДА	671 579	621 797	-7.4%
Общо телета под 1 година	201 520	179 829	-10.8%
в т.ч. телета за уговяване под 1 година	85 907	73 863	-14.0%
в т.ч. други мъжки телета под 1 година	55 391	50 850	-8.2%
в т.ч. други женски телета под 1 година	60 222	55 116	-8.5%
Мъжки животни от 1 до 2 години	13 954	10 489	-24.8%
Юници за уговяване от 1 до 2 години	7 753	6 794	-12.4%
Юници за разплод от 1 до 2 години	39 169	35 774	-8.7%
Бици на 2 години и повече	4 249	4 583	7.9%
Волове на 2 години и повече	1372	1 120	-18.4%
Юници за уговяване на 2 год. и повече	2 411	2 282	-5.4%
Юници за разплод на 2 год. и повече	21 653	21 626	-0.1%
Общо крави на 2 години и повече	379 498	359 300	-5.3%
в т.ч. млечни крави	368 719	347 754	-5.7%
в т.ч. други крави	10 779	11 546	7.1%
ОБЩО БИВОЛИ	7 973	8 198	2.8%
Биволици	4 056	4 747	17.0%
Малакини на 1 година и повече	1 109	1 186	6.9%
Мъжки на 1 година и повече	763	679	-11.0%
Малачета и малакини под 1 година	2 045	1 586	-22.4%
ОБЩО ОВЦЕ	1 692 507	1 602 255	-5.3%
Овце-майки	1 351 212	1 314 391	-2.7%
Заплодени дзвизки	84 821	82 115	-3.2%
Агнета до 6 месеца	80 811	56 783	-29.7%
Шилета на 6 месеца и повече	138 905	113 448	-18.3%
Кочове (вкл. млади)	36 758	35 518	-3.4%
ОБЩО КОЗИ	718 117	608 426	-15.3%
Кози-майки	578 501	505 895	-12.6%
Млади кози, заплодени за първи път	30 382	35 002	15.2%
Ярета	95 625	57 416	-40.0%
Пръчове (вкл. млади)	13 609	10 113	-25.7%
ОБЩО СВИНЕ	931 402	942 992	1.2%
Прасенца до 20 кг	163 586	189 609	15.9%
Прасенца от 20 до 50 кг	169 573	181 342	6.9%
Прасета за уговяване от 50 до 80 кг	184 658	170 450	-7.7%
Прасета за уговяване от 80 до 110 кг	190 656	190 415	-0.1%
Прасета за уговяване над 110 кг	123 378	109 686	-11.1%
Нерези	4 669	4 660	-0.2%
Основни свине-майки	75 855	76 589	1.0%
в т.ч. заплодени свине-майки	45 586	45 131	-1.0%
в т.ч. други свине майки	30 269	31 458	3.9%
Свине, заплодени за първи път	10 877	10 699	-1.6%
Млади незаплождани свине	8 150	9 542	17.1%

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември"